

Raport podsumowujący wizytę studyjną realizowaną w ramach projektu partnerskiego pn. „Narzędzia wspierające osoby wykluczone społecznie”.

W dniach 08-12.01.2010r.w Patras (Grecja) odbyła się wizyta w ramach programu partnerskiego pn. **„Narzędzia wspierające osoby wykluczone społecznie”** realizowanego w ramach Programu Leonardo do Vinci. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele instytucji biorących udział w projekcie: Centrum Szkoleniowego NELE z Grecji (Koordynator), Ostfold fylkeskommune z Norwegii (Partner) oraz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach (Partner).

Ostfold fylkeskommune z Norwegii jest jednostką publiczną (rada okręgu administracyjnego Ostfold) powołaną w celu realizacji zadań przyczyniających się do podnoszenia dobrobytu społecznego mieszkańców okręgu. Do zadań najważniejszych jednostki należy: realizacja działań związanych z dostarczaniem wyższej edukacji licealnej (wyższy stopień edukacji ponadpodstawowej) oraz rozwój regionalny. W zakresie pierwszego należy zaznaczyć, iż najważniejszym obszarem działania rady jest sprawowanie kontroli nad wyższą edukacją licealną, a także dostarczanie usług psychologicznych i pedagogicznych oraz tzw. usługi follow-up. Władze rady okręgu są na mocy prawa (Ustawa o edukacji) zobowiązane do świadczenia usług na rzecz osób młodych między 16 a 19 rokiem życia, które nie uczęszczają do szkół i nie podejmują pracy (tzw. usługa follow -up). Świadczenie usługi polega na dostarczaniu indywidualnego doradztwa ukierunkowanego na stworzenie indywidualnej ścieżki kariery zawodowej. W celu wypracowania najlepszych rozwiązań zawodowych, podejmowana jest współpraca z innymi instytucjami (szkoły, agencje zatrudnienia, instytucje systemu świadczeń społecznych). W ramach usług psychologiczno-edukacyjnych świadczonych przez pracowników, powstał profesjonalny system doradztwa indywidualnego dla uczniów oraz pracowników szkół. W Norwegii każda osoba w wieku 16-19 lat posiada ustawowe prawo do odbycia maksymalnie trzech dodatkowych lat kształcenia średniego, prowadzącego do wykształcenia wyższego lub zdobycia kwalifikacji zawodowych. Przed wydaniem decyzji przez władze rady regionu, tworzona jest ocena ekspercka identyfikująca potrzeby szkoleniowe. Zadania rady okręgu związane z rozwojem regionu dotyczą m.in.: transportu publicznego, rozwoju sektora biznesu, kultury, środowiska naturalnego, zdrowia mieszkańców oraz podejmowania działań w ramach współpracy międzynarodowej. Przedstawiciele Ostfold fylkeskommune z Norwegii reprezentowali wydział zajmujący się dostarczaniem usług psychologiczno-pedagogicznych oraz tzw. usługi follow-up. Warte podkreślenia jest, iż podstawowa zasada systemu

edukacji w Norwegii opiera się na hasle przewodnim „edukacja dla wszystkich”, co oznacza, że każda osoba ma równy dostęp do wykształcenia, niezależnie od pochodzenia społecznego. Norweski system kształcenia jest zorganizowany w oparciu o idee uczenia się przez całe życie.

NELE, Centrum Szkoleń działające na obszarze prefektury Achaia jest popularną instytucją szkoleniową, która rozpoczęła działalność po II wojnie światowej w celu przezwyciężenia zjawiska analfabetyzmu wśród dorosłych. Od 1996 roku NELE podlega władzom prefektury Achaia i Ministerstwu Edukacji (Generalny Sekretariat Kształcenia Ustawicznego). Instytucja realizuje zadania z zakresu szkoleń zawodowych dla osób dorosłych, a także wdraża projekty dedykowane wszystkim mieszkańcom regionu z następujących obszarów tematycznych: zarządzanie firmą, informatyka, sztuka, kultura i sport, edukacja środowiskowa, zdrowie i usługi społeczne, turystyka i usługi, rolnictwo, pedagogika, tańce ludowe, pierwsza pomoc, wytwarzanie win. Centrum kieruje swoje usługi dla bezrobotnych osób dorosłych, pracujących dorosłych, osób dorosłych ze specjalnymi potrzebami, a także dla grup społecznie wykluczonych (imigrantów, więźniów, osób narodowości romskiej, samotnych rodziców). NELE działa w oparciu o następujące zasady: wszyscy mieszkańcy regionu powinni mieć możliwość uczenia się przez całe życia, każda dorosła osoba niezależnie od rasy, płci, pochodzenia społecznego powinna mieć równe prawo do edukacji i szkoleń zawodowych, należy przeciwdziałać wszelkim nierównościami edukacyjnym, które są rezultatami pochodzenia społecznego i warunków ekonomicznych. NELE posiada trzy budynki zlokalizowane na obszarze prefektury Achaia, w następujących miastach: Patras, Egio, Agiovlasiatika. Wśród działań podejmowanych przez Centrum w latach 2008-2009 warto wskazać na następujące kursy finansowane przez Generalny Sekretariat ds. Kształcenia Osób Dorosłych: zajęcia teatralne, nauka greckiego tańca ludowego, szycia, zajęcia dotyczące tworzenia wyrobów ceramicznych dla osób ze specjalnymi potrzebami, edukacja środowiskowa, catering/biocatering, pierwsza pomoc, produkcja win. Wśród kursów sfinansowanych w tym czasie przez władze prefektury Achaia należą: nauka języka greckiego dla osób narodowości romskiej, nauka języka greckiego dla imigrantów, wsparcie doradcze dla osób narodowości romskiej. W obszarze zatrudnienia Centrum zrealizowało inicjatywy współfinansowane ze środków unijnych, wśród których jest m.in.: lokalna inicjatywa na rzecz zatrudnienia (powstanie sieci trenerów pracujących na obszarze zachodniej Grecji, e-forum ułatwiające komunikacje między pracownikami a pracodawcami, dostarczenie usług doradczych we współpracy z ekspertami z Urzędu ds. Zatrudnienia). Do projektów z obszaru zatrudnienia należą również następujące działania finansowane przez Ministerstwo Zatrudnienia i Opieki Społecznej:

Wojewódzki Urząd Pracy
w Katowicach

DG Edukacja i Kultura
Program „Uczenie się przez całe życie”
Leonardo da Vinci

promocja agroturystyki, produkcja produktów biologicznych, produkcja i wyrób win, organizacja certyfikowanych szkoleń komputerowych. NELE zrealizowało również projekt promujący wymianę interkulturową, w ramach którego imigranci mieli możliwość uzyskania porad i doradztwa za pośrednictwem utworzonego biura wspierającego imigrantów (źródło finansowania: inicjatywa EQUAL).

Wizyta w Patras była pierwszym spotkaniem zaplanowanym do realizacji w ramach projektu, dzięki któremu przedstawiciele instytucji biorących w nim udział mieli możliwość poznania się. Merytoryczna część wizyty podzielona została na dwa zasadnicze bloki. W ramach pierwszego, Koordynator projektu (Grecja) zapoznał uczestników ze specyfiką regionu Achaia, na obszarze którego podejmuje interwencje. Wszyscy Partnerzy przedstawili podstawowe informacje związane z działalnością instytucji, które reprezentują. Skupiono się na działaniach na rzecz osób zagrożonych zjawiskiem wykluczenia społecznego. Zdefiniowano cel projektu - zebranie wiedzy dotyczącej funkcjonowania systemu szeroko rozumianych usług społecznych świadczonych przez Partnerów projektu na rzecz grupy docelowej. Partnerzy omówili cele szczegółowe projektu, do których należą:

- zdobycie wiedzy na temat metod i narzędzi pracy z osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym;
- zdobycie wiedzy na temat systemu organizacji instytucji uczestniczących w projekcie;
- omówienie form współpracy instytucji biorących udział w projekcie z innymi instytucjami/organizacjami na drodze do rozwiązywania problemów osób wykluczonych społecznie.

Zgodnie z zapisami zawartymi we wniosku aplikacyjnym, każdy z Partnerów omówił w sposób szczegółowy strategię pracy na rzecz grup narażonych na wykluczenie społeczne oraz przedstawił metody i narzędzia używane w procesie realizacji strategii. We wniosku aplikacyjnym zdefiniowano kategorie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, do których należą: osoby długotrwale bezrobotne (szczególnie długotrwale bezrobotni z niskimi kwalifikacjami oraz osoby w wieku 50+), młode osoby bezrobotne (szczególnie z niskimi kwalifikacjami), rodziny o niskich dochodach (z uwzględnieniem osób samotnie wychowujących dzieci oraz rodziny bez stałego źródła utrzymania), osoby niepełnosprawne.

Drugi blok tematyczny dotyczył podstawowych kwestii merytorycznych oraz organizacyjno-technicznych związanych z realizacją projektu. Podjęto temat zobowiązań Partnerów w trakcie pracy nad projektem. Partnerzy określili strategię wzajemnej komunikacji. Poruszono kwestię ewaluacji oraz rozpowszechniania rezultatów projektu. Proces ewaluacji będzie realizowany za pośrednictwem raportów z odbywanych wizyt, kwestionariuszy ankiet wypełnianych przez uczestników, a także przy

użyciu raportu częściowego oraz końcowego. Rozpowszechnianie informacji na temat działań podejmowanych w ramach projektu przybierze formę ciągłą, założono iż każdy z Partnerów zamieści na własnej stronie internetowej relację z odbywanych wizyt. Koordynator projektu zamierza wydać ulotkę na temat podstawowych założeń projektu i podejmowanych działań. Rezultatem założonym do wypracowania jest broszura wraz z płytą CD, która przedstawi cele projektu, podejmowane działania, raport końcowy z realizacji projektu, a także materiał zebrany podczas jego realizacji (prezentacje, zdjęcia, materiały z prowadzonych dyskusji).

Ustalono, że najbliższe spotkanie w ramach projektu odbędzie się w czerwcu 2010 roku w Norwegii.

Uczestnicy wypełnili kwestionariusze ankiety, które odnosiły się do zakresu merytorycznego i organizacyjnego wizyty.

W trakcie wizyty uczestnicy wzięli udział w warsztatach fotograficznych organizowanych przez NELE dla pracujących osób dorosłych, które są zainteresowane podniesieniem kwalifikacji z zakresu tradycyjnej fotografii analogowej.

Warto nadmienić, iż w trakcie pobytu uczestnicy projektu spotkali się z władzami prefektury Achaia (prefekt, wice prefekci). Pan Dimitris Katsikopoulos, Prefekt Achai, wyraził nadzieję że realizacji niniejszego przedsięwzięcia zapoczątkuje owocną współpracę między instytucjami biorącymi udział w projekcie.

W trakcie nieformalnych rozmów uczestnicy spotkania uzyskali wiele dodatkowych informacji związanych z grecką kulturą czy obyczajowością.

Podsumowując, pierwsze spotkanie w ramach projektu partnerskiego pn. „Narzędzia wspierające osoby wykluczone społecznie” było istotne ze względu na fakt, iż umożliwiło Partnerom projektu dokładne określenie podstawowych założeń projektu, działań zaplanowanych do realizacji oraz rezultatów, które zostaną wypracowane w toku wspólnej pracy. Partnerzy projektu poznali działania podejmowane przez instytucje biorące udział w projekcie na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, a także metody pracy na rzecz wskazanej grupy. NELE, Koordynator projektu i Instytucja Goszcząca przygotował wizytę w sposób profesjonalny, zgodny z oczekiwaniami pozostałych Partnerów.